

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610 - 1607
Konu : Soru Önergeleri

23.04/2014 3 adet
42071-42073
GK-135

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23/04/2014 tarih ve 43452547-120.00-174854 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Abdullah Levent TÜZEL'e ait 7/42071, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/42072 ve Van Milletvekili Nazmi GÜR'e ait 7/42073 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/42071 (1 adet, 2 sayfa)
- 2- Görüş 7/42072 (1 adet, 1 sayfa)
- 3- Görüş 7/42073 (1 adet, 3 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Abdullah Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili
Esas No : 7/42071

Havaların birden soğuması nedeniyle 29-30 ve 31 Mart tarihinde meydana gelen don olayı nedeniyle Malatya'nın tamamı ve çevresinde, Kayseri'nin Yeşilhisar İlçesi tamamına yakın bölgesinde, Ordu'nun yüksek ilçelerinde, Niğde, Elazığ, Urfa ve daha pek çok yerde meyve ağaçları yanmıştır.

Üretici Köylü Sendikası, Tüm Köy Sen tarafından yapılan açıklamada, yaşanan don felâketi nedeniyle sadece kayısı, kivi, fındık, elma ve diğer meyvelerin yanmadığı, aynı zamanda üretici köylünün geleceğinin de yandığı belirtiliyor. Açıklamada, her yıl 250 bin tona yakın kayısı üretilen Malatya'da bu yıl don felâketi nedeniyle kayısı rekoltesinin 10 bin tonu bile bulmayacağı; senede 120 bin ton elma üretiminin yapıldığı ve yarısının ihraç edildiği Kayseri Yeşilhisar'da ise, üretici köylülerin don felâketi nedeniyle bu yıl ürün beklemedikleri belirtiliyor. Üretici köylü ürününü zaten hak ettiği değerden satamazken şimdi de yaşanan bu felâket nedeniyle pek çok zorlukla karşı karşıya kalmış durumdadır. Tüm gelir kaynağı ürettiği ürün olan köylünün bu dönem elinin boşa düşmesi nedeniyle borçlarının katlanması kaçınılmaz olacaktır. Kayısı, elma, fındık, kivi vb. üreticilerinin bankalara, Tarım Kredi Kooperatiflerine ve kamu kurumlarına olan borçlarını ödeyemeyeceği ve icralarla karşı karşıya kalacağı belirtilerek, 2090 sayılı Afet Kanunu kapsamı mahsulü zarar gören üretici köylüyü kapsayacak şekilde değiştirilmesi ve don nedeniyle zarar gören üretici köylülerin köylerinin Afet bölgesi ilân edilmesi talep edilmektedir.

Konuyla ilgili olarak;

SORU 1) Bakanlığınızca, 2014 Mart ayında meydana gelen don olayından zarar gören il, ilçe ve köyler ile köylülerin zararları tespit edilmiş midir?

SORU 2) Don afeti nedeniyle zarar gören ürünler hangileridir ve Ülke genelinde bu ürünlerin rekoltelelerini ne oranda etkileyecektir?

SORU 3) Mahsulü zarar gören üretici köylünün tarımsal üretimi ve yaşamını sürdürebilmesi için Bakanlığınızca ne tür önlemler alınmaktadır? Don afetinden oluşan zararların bedeli üretici köylüye ödenecek midir?

SORU 4) Tarımsal desteklerin günün koşullarına uygun olarak güncellenmesi yönünde bir girişimde bulunmayı düşünüyor musunuz?

SORU 5) Don felâketinden zarar gören üretici köylüyü de kapsamına alacak şekilde, 2090 sayılı Afet Kanunu'nda bir değişiklik yapmayı düşünüyor musunuz?

SORU 6) Don felâketinden zarar gören üretici köylülerin, devlet kurumlarına ve bankalara olan borçlarının ertelenmesi ve faizlerinin silinmesi yönünde bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 1-2-3-4-5-6) Tarımsal desteklemelere ilişkin uygulamalar, 5488 sayılı Tarım Kanunu çerçevesinde yapılmaktadır. Söz konusu Kanun'un 17/b maddesinde yer alan hükme göre, destekleme programları Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından, ulusal ve uluslararası koşullara göre yıl içerisinde belirlenmekte ve gözden geçirilmektedir. 2014 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı 12/04/2014 tarih ve 28970 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5363 Sayılı Tarım Sigortaları Kanunu'nun 12. maddesi gereğince, 2013/5720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2014 yılı için tarım sigortası uygulanacak ürün, bölge ve riskler belirlenmiştir.

Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı'yla; Bitkisel ürünler için dolu ana riski ile birlikte; fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını ek riskleri paket hâlinde; ayrıca, açık alanda yetiştirilen meyveler için bu risklere ilâve olarak, isteğe bağlı olmak üzere, don riski; ilgili genel şartlar, teknik şartlar, tarife ve talimatları kapsamında; Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilerin mevcut arazi ve ürün bilgileri dikkate alınarak Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınmaktadır. Don riski, açık alanda yetiştirilen meyvelerde 2006 yılından itibaren Devlet Destekli Tarım Sigortası teminatı kapsamındadır.

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu'nun 17. maddesinde "Bu Kanun kapsamında, uygulama yılında yer alan riskler için tarım sigortası yaptırmayan üreticiler, 20/6/1977 tarihli ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanundan yararlanamaz" hükmü yer almaktadır.

Malatya, Kayseri, Ordu, Niğde, Elazığ ve Urfa illerinde 29-30-31 Mart 2014 tarihlerinde meydana gelen don afetinden meyve, sebze, hububat, fındık, çay, bağ, yem bitkisi ve baklagil ürünleri etkilenmiştir. Don afetinden etkilenen alanlarda, Bakanlığımız İl ve İlçe Müdürlüklerinde görevli teknik elemanlar tarafından yapılan ön hasar tespit çalışmaları yapılmıştır. TARSİM'e hasar ihbarında bulunan Devlet Destekli Tarım Sigortası yaptıran üreticilerde meydana gelen zararın tesbit edilmesi için Tarım Sigortaları Havuzu Eksperti görevlendirilmiş olup, hasar tespit çalışmaları tamamlanmıştır.

Don afetinden zarar gören üreticilerden Devlet Destekli Tarım Sigortası yaptıran üreticilerden TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri sonuçlandırılan üreticiler için; hasar dosyasının tamamlanmasından sonra, kesinleşmiş olan tazminat miktarı en geç 30 gün içerisinde sigortalıya ödenmektedir. Rizikonun sigortalı ürün üzerindeki sonuçlarının tespit edilebilmesi için ürünün fenolojik evre olarak hasat döneminin beklenmesi zorunlu olup, hasar tazminatları hasat tarihinden sonra ödenmektedir.

13.05.2014 tarih ve 28999 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile 28.08.2013 - 31.12.2014 tarihleri arasında meydana gelen/gelecek doğal afetlerden dolayı zarar uğrayan/uğrayacak gerçek ve tüzel kişiler ile 1163 sayılı Kanun kapsamında olan tarımsal kooperatiflerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borçları söz konusu Bakanlar Kurulu Karar'ında belirtilen koşullar çerçevesinde ertelenmiştir.

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Özcan YENİÇERİ**
Ankara Milletvekili
Esas No : **7/42072**

SORU 1) 2014 Nisan ayı itibarı ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Bakanlığa bağlı kurum kuruluşlarca bilgi ve iletişim teknolojileri bakımından oldukça geride olan ve çoğunluğu kırsal kesimde bulunan tarım çalışanlarını BİT ile tanıştırmak ve BİT aracılığı ile bilgilendirilmelerinin sağlanması adına yürütülmekte olan çalışma ile projeler var mıdır? Var ise, bunlar hangileridir ve ne aşamadadır?

SORU 2) 2014 Nisan ayı itibarı ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Bakanlığa bağlı kurum kuruluşlarca kırsal kalkınmada BİT kullanımının yaygınlaştırılması ve etkin kılınması adına yürütülmekte olan çalışma ile projeler var mıdır? Var ise bunlar hangileridir ve ne aşamadadır?

CEVAP 1-2) Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarında Bilgi İşlem Teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması ve etkin kılınması amacıyla; makine ekipman ile internet ve veritabanı gibi altyapı ihtiyaçları karşılanmış, personelin e-mail adresleri oluşturulmuş ve gerekli eğitimler verilmiştir.

Tarım sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin Bilgi İşlem Teknolojileri ile tanışmasını ve bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla Bakanlığımızca yürütülen bazı çalışmalar şu şekildedir:

- Bakanlığımız ve birimlerimizin web sayfaları oluşturulmuştur.
- Bazı hizmetlerin e-devlet yoluyla verilmesi amacıyla altyapı çalışmalarına başlanılmıştır.
- Web Tarım TV projesi Ekim 2011 tarihinde faaliyete geçirilmiştir.
- Bakanlığımız tarafından uygulanmakta olan hibe programlarının ilân, ilk müracaat ve bilgi edinme gibi işlemlerinin internet üzerinden yapılması sağlanarak tarım sektöründe faaliyet gösteren yatırımcıların Bakanlığımızla olan ilişkisinin Bilgi İşlem Teknolojileri vasıtasıyla oluşması ve gelişmesi sağlanmıştır.
- Bakanlığımız İl ve İlçe Müdürlükleri tarafından, yıl boyunca tarımda bilgi teknolojilerinin kullanılmasına yönelik eğitim ve yayım faaliyetleri yürütülmüştür.

Ayrıca, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan elektronik randevu sistemiyle, çiftçilerimiz elektronik ortamda randevu almakta ve söz konusu randevu tarihinde ürünlerini teslim etmektedir. Yine çiftçilerimiz, banka hesaplarına ürün bedelleri yatırıldığında merkezî sistemle gönderilen SMS ile bilgilendirilmektedir.

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından 205.000 çay üreticisinin günlük yaş çay ve hak ediş hareketleri Tarım ve Üretici Programı veritabanında kaydedilmiş olup, www.caykur.gov.tr web adresinde bulunan E-Çaykur Üretici Sorgulama ekranında yayınlanmaktadır.

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Nazmi GÜR
Van Milletvekili
Esas No : 7/42073

Van ilinde tarım ve hayvancılık alanında gerilemeler görülmektedir Besi hayvancılığı, süt üretimi, et üretimi ve satışı, bal ve ipekböcekçiliği gibi alt dallarının tekrar gelişmesi için ve Van ilinin ekonomisini canlandırmak amacıyla çaba harcanması gerekmektedir. Van ili coğrafi konumu itibarıyla turizm, sınır ticareti ve uluslararası üs olma özelliğinin yanında tarım ve hayvancılığa en elverişli il olarak görülmektedir.

Van ili doksanlı yıllarda Ortadoğu ülkelerine et ihraç eden iller arasında yer alırken, günümüzde sadece bölgeye yetecek kadar et kesimi yapılması düşündürücü bir durum olarak karşımızda durmaktadır. Van ilinde 1984'ten sonra yayla ve meraların yasaklanmasıyla birlikte hayvancılıkta ciddi bir düşüş yaşanmıştır.

Bu bağlamda;

SORU 1) Van ilinde tarım ve hayvancılığı geliştirmek için ne tür çalışmalarınız bulunmaktadır? Tarım ve hayvancılık için ne tür projeleriniz bulunmaktadır?

SORU 2) Van ilinde bulunan büyük ve küçükbaş hayvan sayısı nedir? Van ilinde küpesiz büyük ve küçükbaş hayvan bulunmakta mıdır?

SORU 3) Van ilinde yıllık kesilen hayvan sayısı nedir? Cinslerine göre dağılımı nedir? Elde edilen et miktarı nedir? Elde edilen etlerin ne kadarı ihraç edilmektedir?

SORU 4) 1984-2014 yılları arası Van ilinde kesilen ve ihraç edilen etlerin istatistik bilgileri Bakanlığınızın veri tabanında mevcut mudur? Mevcut ise, elde edilen et miktarı yıllara göre dağılımı nedir?

SORU 5) Van ilinde besi hayvancılığı, süt üretimi, et üretimi ve satışı, bal ve ipekböcekçiliğini geliştirmek için Bakanlığınızca çiftçilere ne tür katkılar sunmayı düşünüyorsunuz?

SORU 6) Bakanlığınız tarafından Van ilinde bulunan çiftçilerin daha verimli ve sağlıklı bir şekilde Van ekonomisine katkı sağlamak için ne tür yardımlar yapılmıştır?

CEVAP 1-2-3-4-5-6) Bakanlığımızca Van ilimizde tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi ve üreticilerimizin refah düzeylerinin yükseltilmesi amacıyla önemli destekler verilmekte ve birçok proje yürütülmektedir. Bu kapsamda Van ilimize son 11 yılda önemli oranda destek aktarılmıştır.

- Van iline 2002 yılında toplam 27 Milyon TL tarımsal destek verilmiş iken, 2013 yılında 74 Milyon TL destek verilmiştir. 2014 yılı Nisan sonu itibarıyla 37 Milyon TL destek verilmiş olup, ödemeler devam etmektedir.
- 2003-2014 (Nisan sonu) döneminde Van ilimize toplam 796 Milyon TL nakit hibe destek verilmiştir.
- Prim destekleri kapsamında 2003-2014 (Nisan sonu) döneminde toplam 35 Milyon TL destek sağlanmıştır.

Üreticilerimizin finansman ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından birçok tarımsal konuda %0 ilâ %8,25 aralığında faizsiz kredi sağlanmaktadır.

Bakanlığımızca 2006 yılında başlatılan “Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı” kapsamında tarımsal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi, ambalajlanması ve depolanması amaçlı ekonomik yatırımlar ile basınçlı sulama yatırımları için %50 hibe desteği verilmektedir. Kırsal

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kalkınma destekleri kapsamında Van ilinde;

- 2006 yılından bugüne kadar yatırıma başlanan 62 tarımsal sanayi tesisinin tamamı bitirilmiş olup, 13 Milyon TL hibe desteği ödenerek, 470 kişiye istihdam sağlanmıştır.
- Makine-ekipman alımlarının desteklenmesi kapsamında 2.113 adet makine ekipman için 7,9 Milyon TL hibe desteği sağlanmıştır.

Van ilimiz, 42 ilimizde uygulanmakta olan IPARD programı kapsamında AB kırsal kalkınma hibe fonlarından yararlanacak illerimiz arasındadır. Bu kapsamda Van ilinde et, süt, meyve sebze, su ürünleri, arıcılık, seracılık, tıbbî-aromatik bitkiler, süs bitkileri, yerel ürünler, el sanatları ve kırsal turizme yönelik yatırımlara 2011 yılından bugüne kadar %50-65 arasında hibe desteği sağlanmaktadır. Söz konusu desteklerin kullanımı 2016 yılına kadar devam edecektir.

Bakanlığımızca tarımsal kooperatif ve üretici birliklerinin kurulması teşvik edilmekte olup, bu kapsamda gerek eğitim, bilgi ve teknik destek, gerekse kredi destekleri sağlanmaktadır. Tarımsal kooperatiflere sağlanan krediler kapsamında Van ilinde;

- 1990-2002 arasında 5 kooperatife 415 TL kredi desteği sağlanmış iken, 2003-2013 arasında 18 kooperatife 22 Milyon TL kredi desteği sağlanmıştır.
- 2014 yılında başlatılan yeni düzenleme ile Tarımsal Kalkınma Kooperatiflerine Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince sıfır faizli tarımsal kredi kullanılmaktadır.

Van ilinde hayvancılığın geliştirmesi amacıyla yürütülen bazı çalışmalar şu şekildedir:

- Van iline 2002 yılında toplam 1,1 Milyon TL hayvancılık desteği verilmiş iken, 2013 yılında 40 Milyon TL destek ödenmiştir. 2014 yılı Nisan sonu itibarıyla 8 Milyon TL destek verilmiş olup, ödemeler devam etmektedir.
- 2003-2014 (Nisan sonu) yıllarında Van iline toplam 331 Milyon TL hayvancılık desteği verilmiştir.
- Yem bitkileri desteklemeleri kapsamında Van ilimizde 2003-2014 döneminde toplam 175 Milyon TL yem bitkileri desteği ödenmiştir.
- Mera ıslah çalışmaları kapsamında Van ilimizde bugüne kadar 164.648 dekar alanda 16 adet mera ıslah ve amenajman projesi uygulanmıştır.
- 2014 yılında uygulanmak üzere yeni bir destek olan "Sürü Yöneticisi İstihdamı Desteği" destekleme kapsamına alınmıştır.
- Van ilimizin de içinde olduğu "Soykütüğü ve Önsoy Kütüğü" ile "Döl Kontrolü" projeleri yürütülmektedir.
- Bakanlığımız tarafından kırmızı et üretimini arttırmaya yönelik olarak, Van ilinin de içinde olduğu 35 ilimizde 2014 yılının ikinci çeyreğinde başlatılması planlanan "Besi Materyali Projesi" ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.
- 2009 yılında başlatılan DAP illerinde etçi ve kombine ırk damızlık sığırcılık yatırımlarının desteklenmesi projesi kapsamında; inşaat için %30 ve sağım sistemi ve hayvan alımı için de %40 oranında hibe desteği verilmekte olup, uygulama 2015 yılına kadar uzatılmıştır. Bu kapsamda Van ilinde 7 proje tamamlanmış 2,8 Milyon TL hibe desteği ödenmiştir.
- Bakanlığımızca arıcılık ilk kez 2003 yılında destek kapsamına alınmış olup, yıllar itibarıyla verilen destek miktarı önemli oranda arttırılmıştır. Ayrıca arıcılık sektöründeki yatırımcılar için Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince %50 faiz indirimli yatırım ve işletme kredisi kullanılmaktadır.
- İpekböceği yetiştiricileri, 2002-2005 yılları arasında ilgili Bakanlıkça uygulanan Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu tarafından, 2006 yılından itibaren ise "Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname" kapsamında Bakanlığımızca ürün bazında desteklenmektedir.

Ayrıca, Van ilimizde meydana gelen deprem nedeniyle üreticilerimiz için acil tedbirler uygulamaya konulmuştur. Bu kapsamda;

- Vanlı üreticilerimizin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan ziraî kredi borçları ertelenmiştir.
- Hayvanları telef olan yetiştiricilerimize 568 baş damızlık inek ve 700 baş damızlık koyun ücretsiz olarak dağıtılmıştır.
- Yetiştiricilerin yem girdilerinin karşılanması için yem bitkilerinde ek destek sağlanmış olup, bu kapsamda toplam 13.896 yetiştiriciye 65 Milyon TL yem desteği ödenmiştir.
- Hayvanların barınak ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla 3.498 adet çadır kurulmuş ve 6.000 adet yemlik yapılmıştır.

Yürütülen etkin çalışmalar ve sağlanan desteler sonucunda Van ilinde son 11 yılda gerek bitkisel gerekse hayvansal üretimde önemli artışlar yaşanmıştır. 2002-2013 döneminde Van ilimizde;

- Toplam tarla ürünleri üretimi %100 artışla 932 Bin tona,
- Toplam meyve üretimi %36 artışla 16 Bin tona,
- Toplam sığır sayısı %32 artışla 192 Bin başa,
- Toplam küçükbaş sayısı %7 artışla 2,5 Milyon başa,
- Arı kovası sayısı %343 artışla 84 Bin adede,
- Süt üretimi %99 artışla 263 Bin tona,
- Bal üretimi %401 artışla 1.228 tona yükselmiştir

Bakanlığımızın ilgili kuruluşu olan Et ve Süt Kurumu (ESK) Van Kombinası'nın modern bir entegre tesise dönüştürülmesi için çalışmalar yürütülmektedir. Van Kombinası 2011 yılında Van ilinde yaşanan deprem nedeniyle hasar görmüş olup, üreticilerimize hizmet vermek amacıyla özel bir mezbaha ile anlaşma yapılmış olup, serbest ve sözleşmeli kesimler bu mezbahada yapılmaktadır.

ESK tarafından Van kombinası hinterlandında bulunan illerde sözleşmeli besicilik yapılmasına ilişkin çalışmalar devam etmekte olup, bu çerçevede yeni bağlantılar yapılmaktadır. Bunun yanında; büyükbaş besicilik sözleşmesinde Ülke genelinde besicilere destek amacıyla bazı düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda 30 Krş/Et Kg olan sözleşme primi 45 Krş/Et Kg'a çıkartılmış, yaz primi Haziran-Eylül dönemlerini kapsarken Mayıs-Eylül aylarını kapsayacak şekilde düzenlenmiş, yaz primi 15 Krş/Et Kg'den 20 Krş/Et Kg'a yükseltilmiş olup, %50 peşin ve bakiyesi 30 gün olan ödeme vadesi peşin ödemeye dönüştürülmüştür.

Küpeleme konusu ile ilgili olarak; büyükbaş hayvanlara 20 günlük oluncaya ve küçükbaş hayvanlar 6 aylık oluncaya kadar kulak küpesi takılmaktadır. Ancak, 25.12.2013 tarih ve 28862 sayılı Resmî Gazete'de yer alan Bakanlar Kurulu Kararı'na göre, her yaştan büyükbaş hayvanlara 30.06.2014 ve her yaştan küçükbaş hayvanlara 31.12.2014 tarihine kadar kulak küpesi takılabilecektir. Bu kapsamda, küpesiz büyükbaş ve küçükbaş hayvanlara küpe uygulaması işlemleri hızla devam etmektedir.

Tarımsal üretim ve dış ticarete ilişkin veriler düzenli olarak TÜİK tarafından kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.